

Onze actie tegen contra-revolutionaire interventie in Sowjet-Rusland

DOOR

v. L.

I.

Contra-revolutionaire interventie in Rusland *zonder* blokkade is niet of nauwelijks denkbaar.

Het zal altijd zijn: directe of indirecte militaire actie *en* blokkade of blokkade *zonder* militaire actie, maar altijd *blokkade*.

Tot nog toe hebben wij communisten deze blokkade altijd bestreden, om het eens wat eenzijdig uit te drukken: omdat de belangen van het *Russische* Volk dat vereischten. De nadruk werd steeds gelegd — in Engeland wellicht uitgezonderd — op de *Russische* belangen. Het was voor ons steeds een *buitenlandsche* zaak, zij het ook bovendien een kwestie die het lot van de wereldrevolutie raakte. Wij laten nu in het midden of dit optreden, achteraf beschouwd, onzes inziens den toets der kritiek kan doorstaan; wat wij hier willen weergeven, is de karakteristiek van dat optreden, internationaal, tegen de blokkade en vóór Sowjet-Rusland. En dan komt het ons voor dat er weinig tegen het bovenstaande is in te brengen. De nadruk werd vooral gelegd op de belangen van *Rusland*.

Het komt ons voor, dat dit in het vervolg anders moet worden. Meer en meer en in sommige landen zeer sael, zal de nadruk moeten worden gelegd op de *binnenlandsche* belangen, die elk van de niet-Russische landen heeft bij de opheffing van de blokkade en herstel van het warenverkeer met Rusland, hetgeen *Vrede* insluit.

Ter verduidelijking van den aard van deze binnenlandsche belangen, diene de volgende beknopte uiteenzetting, die zich bewust beweegt binnen de economische grenzen van het onderwerp in kwestie en die zich slechts eerst dan doorbuiten begeeft en het politieke terrein betreedt, zoodra zgn. „*binnenlandsche* politiek” er mede samenhangt.

De oorlog heeft in alle landen, met eenige zeldzame en dan nog slechts voorloopige uitzonderingen tot nog toe, waaronder in de eerste plaats de Vereenigde Staten, in de overwinnende zoowel als

in de overwonnen landen, in Duitschland en Oostenrijk en de overige landen van Centraal Europa het meest en in Engeland het minst, een groot aantal gelijksoortige, ja gelijknamige en bij uitstek belangrijke economische en economisch-finantiële gevolgen gehad.

Eene opsomming en eene bespreking van al deze gevolgen, welke de praktische en theoretische leiders van het kapitalisme, om de velerlei bedreigingen die zij bevatten, als even zoovele voorboden van, zooals zij het noemen, het „wereldbankroet” zien, moet hier achterwege blijven. Met ééne uitzondering echter en wel voor dat der vertraging, stremming of afsterfing van den wereldhandel.

Hoewel het totaal van de productiemiddelen en in zekeren zin dus ook van het productievermogen, van de verschillende landen *tezamen*, vergeleken bij Juli 1914, waarschijnlijk is vooruitgegaan, heeft West- en Centraal-Europa te kampen met eene achteruitgang van den warentoevoer, van het waren verkeer, van den wereldhandel, en *dientengevolge ook van de productie*. Hoewel hier voor een deel de achteruitgang van den technischen toestand van het verkeers-apparaat (spoorwegen voornamelijk), alsook de roof-bouw in de koloniën en in landbouw-en-veeteelt en het verlies van menschenlevens in en tengevolge van den oorlog, aansprakelijk moeten worden gesteld, zoo is toch de voornaamste oorzaak ontegenzeggelijk de *val* der wisselkoersen.

De reeds tijdens den oorlog aanwezige depreciatie van het geld van sommige landen, in de landen daarbuiten — anders gezegd: de *daling* der wisselkoersen — heeft voor menig land het karakter aangenomen van een *val*.

Bijvoorbeeld: In Amsterdam — meer dan sedert eeuwen een der meest voornamste finantieele centra der wereld — is op het oogenblik dat wij dit schrijven, de mark 95 pCt. gedeprecieerd, de kroon 98 pCt., de franc meer dan 60 pCt., de lire nog meer, het pond sterling (eeuwenlang de eenige vaste ster aan het finantieele firmament) 25 pCt.

Deze val is, evenals trouwens de depreciatie die daaraan voorafging, *tot nu toe* in veel grooter mate dan aan het wantrouwen voor het „vreemde” geld, te wijten aan het feit, dat de „betalingsbalansen” van die landen steeds eenen voor hen ongunstigen stand vertoonen, of met andere woorden: dat het totaal-in-geld van de „zichtbare” en „onzichtbare” *uitvoeren* van die landen, altijd bleef *beneden* dat van de „zichtbare” en „onzichtbare” *invoeren* van die landen 1).

1) Onder de „zichtbare” in- en uitvoeren, worden de in- en uitvoeren van „*waren*” verstaan. Tezamen noemt men dat de *handelsbalans* van een land. Onder de „onzichtbare” in- en uitvoeren verstaat men de sommen die betaald of ontvangen worden wegens vreemdelingenverkeer, bankiers-

Natuurlijk bleef het verschil tusschen die twee 1) nooit onbetaald. Maar de betaling geschiedde op de eenige manier die nog overbleef, toen goud, fondsen en verkregen crediet niet meer uitvoeren vielen 2) n.m. met *geld*.

Het zij door het zenden van bankbiljetten, het zij door het storten of overschrijven op de rekening, die de buitenlandsche crediteur bij een bankcorrespondent in het land-van-invoer had.

Bijvoorbeeld: Nederland, de Ver. Staten enz. kregen dus steeds meer Duitsche, Fransche, Engelsche bankbiljetten of steeds grootere banksaldo's in Berlijn, Parijs, Londen. En de eigenaars konden deze buitenlandsche geldsoorten niet anders verkoopen, anders gezegd: omzetten of verwisselen in de geldsoort van hun land, dan tegen steeds dalende prijzen. D.w.z. de wisselkoersen daalden. Natuurlijk spelen hierbij de speculanten, Bolsjewiki-vrees — in het algemeen: de al of niet gunstige vooruitzichten der wereldrevolutie — een groote rol.

courtages, assurantiepremies, rente-op-loopende leeningen, *scheepvaartvrachten*, enz. Voor „diensten” dus, zooals het heet, „Zichtbare” en „onzichtbare” in- en uitvoeren tezamen, noemt men de *betalings*balans van een land. Een zeer belangrijke post op deze balans kunnen de gekregen of gegeven onderlinge credieten (kapitaal-import en -export) vormen. Deze behooren ook onder de „onzichtbare” uit- en invoeren. De post „scheepvaartvrachten” is soms geweldig. Engeland bijv. zal, naar op goede gronden kan worden aangenomen, tegenwoordig wel jaarlijks £ 500 millioen aan „vracht” van het buitenland ontvangen.

1) Hoe groot die verschillen soms zijn, kan blijken uit het voorbeeld van Frankrijk, dat in het afgelopen jaar voor 19 milliard meer invoerde dan uitvoerde. Om verschillende, hier niet te noemen redenen, is deze opgave eerder te klein dan te groot. Bovendien betreft dit het handelsverkeer — de „handelsbalans”. Misschien dat het saldo der *betalings*-balans nog wel grooter is.

Tot goed begrip van deze verschillen of saldo's diene het volgende: Wij hopen dat niemand denken zal dat met de betaling wordt gewacht tot de Staat-Statistiek-bureaux met hunne, dikwijls onnauwkeurige, opnamen gereed zijn. Zoo gaat het natuurlijk niet. Alle loopende vorderingen en schulden over en weer, voortspruitende uit welke transacties of „diensten” dan ook, worden natuurlijk op het overeengekomen tijdstip voldaan. Millioenen betalingen — van wissels meestal — worden dus over en weer jaarlijks gedaan. Doordat echter de „zichtbare” en „onzichtbare” invoeren, in geld uitgedrukt, zooveel grooter zijn dan de „zichtbare” en „onzichtbare” uitvoeren, zijn er altijd in het buitenland meer vorderingen op dan schulden aan zoo'n land in omloop. M. a. w. er worden in het buitenland steeds meer wissels op zoo'n land aangeboden dan gevraagd, hetgeen de wisselkoersen drukt, en doet dalen.

2) Het goud dat de betreffende landen te missen hadden, is tijdens den oorlog uitgevoerd. Naar Amerika, Nederland, Spanje enz. De fondsen, die „solide” genoeg waren om in de neutrale landen en in Amerika te kunnen worden verkocht, eveneens. En wat betreft de credieten, deze worden zoo goed als niet meer gegeven. Zij zijn tijdens den oorlog zeer belangrijk geweest. De Ver. Staten alleen al voor 12 à 15 milliard dollar, *die nog loopen*.

Het door den oorlog en zijne gevolgen reeds afgebroken of verlamde internationale handelsverkeer, demoraliseerde door een en ander nog meer. Anders dan menigeen denkt, is het *niet de lage* wisselkoers zoozeer, die den handel fnuikt, als wel de *fluctueerende* wisselkoers. Deze is het die alle prijsberekening onmogelijk maakt en de goederenhandel verandert in een wilde valuta-speculatie.

Hoewel de daling van de wisselkoersen den uitvoer natuurlijk stimuleert en geweldig winstgevend maakt, draagt zij anderzijds weer bij tot beperking van den handel, omdat zij den *invoer* in de zelfde verhouding duurder en duurder maakt.

Het gevolg van die daling is eene revolutioneerende werking op het binnenlandsche prijsniveau. De reeds door den woeker bestaande duurte ondergaat somwijlen eene paniekachtige intensificatie, n.m. telkens wanneer de wisselkoersen op nog lager niveau dalen. Alle ondernemers motiveeren dan hunne geweldige prijsverhoogingen met een beroep op de „wereldmarkt”-prijzen, die, al blijven ze in het buitenland in werkelijkheid op dezelfde hoogte, in het land van invoer, door de daling der wisselkoersen, een steeds hoogere binnenlandsche prijs meebrengen.

Ten slotte treedt een evenwichtstoestand in, d. i. de toestand waarbij „zichtbare” en „onzichtbare” in- en uitvoeren eindelijk wél balanceeren. Een toestand, waarbij bijv. voor Frankrijk het excedent in het afgelopen jaar van 19 milliard francs, waarmede de uitsluitend *zichtbare* invoeren de uitvoeren overtreffen (*saldo handelsbalans*), is verdwenen.

Deze evenwichtstoestand wordt pas na veel en intens economisch lijden bereikt. Duitschland is thans zoover, allicht dat Frankrijk er iets beter afkomt.

Om bovengeschetsten gang van zaken te voorkomen is het dat vrijwel het geheele wereldkapitaal „schreeuwt” om stabilisatie der wisselkoersen, *met behulp van credieten*, te verstrekken door de landen, die een *uitvoer-excedent* beschikbaar hebben, in de eerste plaats de Ver.-Staten.

De Ver. Staten echter weigeren. De berichten der laatste dagen hebben den laatsten twijfel weggenomen. Waarom alzo, zullen wij hier niet nagaan; het zou ons te ver voeren. Alleen deze opmerking evenwel: Wereld-hegemonie-plannen en -overwegingen, zoowel van Washington als van Wall-Street, geven den doorslag.

Geheel Europa, met eenige uitzonderingen, waaronder tot zekere hoogte Engeland, zal ten slotte zeer waarschijnlijk (eene andere uitdrukking kunnen wij niet gebruiken want, ook al geloofst het kapitalisme er dagelijks minder aan, *in theorie* heeft het nog afweer-

middelen), in een toestand komen, die groote gelijkenis met die in Duitschland vertoont.

De ellende zal ongekende afmetingen aannemen. En niet door de „verarming der wereld”. in casu Europa, zoozeer, — deze is meer gevolg dan oorzaak — en het productievermogen, hieronder te verstaan het totaal aan productiemiddelen, is in vele opzichten eerder grooter dan kleiner vergeleken bij Juli 1914 — maar uitsluitend omdat het wereldhuishouden, op welks feilloos economisch functioneren het leven der volken was opgebouwd, door den oorlog in stukken (nationale stukken) is geslagen en deze stukken, die vroeger door het nagenoeg automatisch tot stand gekomen evenwicht tusschen „zichtbare en onzichtbare” in- en uitvoeren (betalingsbalansen) te zamen *een geheel schenen* te vormen, thans *stukken blijven* en niet in hun bestaan als te voren kunnen voorzien omdat het geene economisch vol-maakte, in zichzelf genoeg-zame, eenheden zijn. Duidelijker: van het een produceeren zij te veel en dat wordt uitgevoerd, van het andere te weinig en dat wordt ingevoerd.

Vroeger, vóór de fenomenale groei van het kapitalisme, ruim 50 jaar geleden dus, was dat heel anders. Toen was ieder land, veel meer dan nu, een economisch vol-ledig geheel. Elk land kon, overdreven uitgedrukt, in zijn bestaan voorzien. De geweldige groei en ontwikkeling van het kapitalisme, met zijn specialiseering van de productie, daar waar die het goedkoopst tot stand kon worden gebracht, heeft de onderlinge economische afhankelijkheid der landen, anders gezegd: de onmisbaarheid van den wereldhandel, in de mate waarvan wij nu de getuigen zijn, ten gevolge gehad.

Zienderoogen gaat deze Wereldhandel achteruit, den stilstand te gemoet. Den stilstand, voornamelijk in Europa, zoowel van dezen Wereldhandel zelf, als van de productie, die daarvan het gevolg is.

De onmacht van het Kapitalisme om dit proces van demoralisatie, te stuiten zelfs, door den wereldhandel de onmisbare steunsels: *vaste wisselkoersen*, te hergeven, is thans boven allen twijfel verheven.

Niet alleen door het notoire onvermogen om de *theoretische* mogelijkheid van de oplossing van het zgn. „wisselkoersen- en credieten-vraagstuk” om te zetten in de werkelijkheid van de praktijk, maar vooral ook omdat — duidelijk waarneembaar — de beide groote wereldmachten in ieder opzicht: Engeland en de Ver. Staten, nolens volens het „Sauve-qui-peut”, het „ieder-voor-zich”, als hoogste imperialistische wijsheid gaan leeren beschouwen, aangezien zij in de chaotische ontwikkeling, die zij zien naderen en nu eenmaal als onvermijdelijk beschouwen, redelijke kansen aanwezig achten om

hunne wereldheerschappij-positie te handhaven of te *versterken*. Te versterken, ten koste van sommige continentale machten, Frankrijk voornamelijk. Eene versterking, die zij anders niet dan met militaire middelen zouden kunnen bereiken en die hen nu — zoo is de berekening — niet onwaarschijnlijk als „vrucht“ van de economische misère hunner concurrenten „in den imperialistischen schoot zal vallen.”

Het blijven dus *stukken*, al die landen. Om de reeds genoemde redenen maar bovendien door de bepalingen van het Verdrag van Versailles, waarin het Fransche kapitalisme onder het mom van recht op schadeloosstelling, ten onrechte de bevrediging van zijn imperialistische lusten heeft meenen te waarborgen. Hierop thans dieper ingaan is onmogelijk en oock in dit verband onnoodig.

Meer dan een jaar geleden viel het hierboven geschetste verloop te voorzien en er zijn er die het hebben medegedeeld.

Zij die hun hoop op het organisatorische vermogen van het internationale kapitalisme, zoo overtuigend gebleken in den wereldoorlog zelf, ook in dit geval hadden gevestigd, zijn bedrogen uitgekomen. Meer dan ooit hebben wij reden en recht voor de bewering, dat alleen de diktatuur van het proletariaat orde in den chaos brengen kan. Door de kluisters, die het kapitalisme den wederopbouw verhinderen, op te ruimen. D.w.z.: de grenzen en de verdragen, in de eerste plaats dat van Versailles, die verhinderen dat de volkeren van Europa zich vereenigen tot een groot geheel, dat de economische behoeftenbevrediging der volken steeds gemakkelijker zal weten te bewerkstelligen en daarbij zeker spoedig den stand van voor den oorlog zal bereiken. Ook toen bestond die eenheid, al was het er een van concurrenten, die profiteerde van de feilloos werkende wereldhandel. Feilloos — als we ten minste de om de zooveel jaar weerkerende crisissen verwaarloozen.

Het opruimen van deze kluisters is echter niet mogelijk zonder het opruimen van het kapitalisme zelf. En als het *verstand* het proletariaat daartoe niet dwingt, dan zal het de nood doen. Onze taak is het, dit proces te bespoedigen.

Te bespoedigen, door de onmacht van het kapitalisme te onthullen en het herstel van de economische eenheid, thans zonder kapitalisme, te doen zien als wat het is: een *levensvoorwaarde*! Steunende óp en verwijzende náár de wreede ontgoocheling, die de praktijk van het kapitalisme in het afgelopen jaar heeft gebracht, komen wij er rond voor uit dat wij de wereldrevolutie, voor welker drijfkrachten het kapitalisme zelf zorgt — begunstigen.

Het verwijt dat wij „de chaos willen”, dat wij „alleen weten *af te breken* en niet op te *horen*”, dat wij „alleen negatief en nooit positief werkzaam zijn”, dat wij „om te *kunnen* socialiseeren toch eerst wat moeten *hebben om te socialiseeren*” en dus „revolutie uit den booze en evolutie nuttig en noodig is”, — al deze beschuldigingen moeten wij ontzenuwen en toonen als wat ze zijn: demagogische zwendel of domme praat.

Niet *wij* breken af, maar zij, niet *wij* willen de chaos maar zij. Want uitstel van de historisch onvermijdelijke overgang van kapitalisme naar socialisme en communisme, d.w.z. van de tallooze, afzonderlijke Staten met de tegenstrijdige politieke en economische belangen, naar om te beginnen: „de Vereenigde Sowjet-Republieken van Europa” zal de menschheid voor steeds moeilijker problemen, voor steeds grooter ruïnes brengen.

Uitstel wil zeggen: de „Weensche Hongersnood” *permanent* en voor geheel Centraal-Europa en ten slotte zelfs voor West-Europa.

„Voedsel” in de eerste plaats, moet Centraal en West-Europa hebben, en dat heeft het niet genoeg.

„Kolen” in de tweede plaats en dat heeft het wel genoeg. Het Verdrag van Versailles, gebrekkige verkeersmiddelen, roofbouw in de mijnen, om bij de hoofdzaken te blijven — doen schijnen alsof het tegendeel het geval is. De val van het kapitalisme, de heerschappij van het proletariaat en de verarmde middenklasse — van allen die *arbeiden* — zal voor de opheffing van die bezwaren zorgen.

Voedsel dus! Daar gaat het in de eerste plaats om! Dat moet uit de agrarische landen in het Oosten, in de eerste plaats uit Rusland komen.

Het is er. Na de verklaringen van den Engelschen voedsel-regelaar (Roberts) en de vertegenwoordigers van de Russ Coöp Beweging, valt daaraan niet meer te twijfelen. Bovendien — als er bedrog of vergissing in het spel mocht zijn — dan staat Rusland's verleden als graan-exporteerend land er ons borg voor, dat wetenschappelijke landbouwmethoden bijv. en grooter en beter gebruik van kunstmest, waarvan eenige soorten in grooter hoeveelheden dan ooit in het oude Duitschland te vinden zijn of worden gemaakt (de geweldige toename, in- en door den wereldoorlog, van de stikstoffabricage door de „Aniline trust” dient hier te worden genoemd) den voedselnood van Europa zouden kunnen dragelijk maken en ten slotte opheffen.

Niet op West-Europa en op Amerika mag het Duitche Volk langer hopen. Het Oostenrijksche voorbeeld van Bauer en Adler en dat van Duitschland zelf, werkt zoowel afschrikwekkend als overtuigend. Naar het Oosten, naar Sowjet-Rusland vooral, moet het oog worden

gericht. Daar is de redding! En het kapitalisme weet dat ook wel, maar het laat liever eigen volk omkomen, dan dat het de onmisbaarheid van Sowjet-Rusland erkent.

De technisch hoog ontwikkelde nijverheid van Duitschland en in het algemeen van Centraal-Europa, zou Oost-Europa's verkeersmidelen moeten en kunnen verbeteren en diens honger naar fabrieksproducten bevredigen. Eén eindeloos afzetgebied vormt Rusland en Siberië. *Voor al nu het Communistisch is.* Daarheen zou zelfs een kapitalistisch Duitschland, zijn productie grootendeels moeten afzetten. De wereldmarkt d. i. de markt buiten Rusland en Centraal-Europa om, zal immers, als Duitschland eindelijk weer eens mocht verschijnen, ingenomen blijken door de Ver. Staten en Engeland, om van Frankrijk niet te spreken, wier *industriëel productievermogen* immers onzaggelijk is toegenomen.

Rusland, Centraal- en West-Europa, zijn aangewezen op onderlinge economische bevruchting. Een ideaal-toestand is het eigenlijk. Een groot agrarisch en aan grondstoffen rijk land, vlak naast landen met een technisch hoog ontwikkelde nijverheid, maar *zonder voldoende grondstoffen- en zonder genoeg voedsel.*

Voor 't het kapitalisme om van te watertanden!

En hoe vreemd het ook moge klinken — het watertandt dan ook en — laat het blijken.

Om de meest beteekenende voorbeelden te noemen: De „Frankfurter Zeitung“ waarschuwt zijne landgenooten toch vooral niet te laat te komen en het Engelsche kapitaal, dat den handel met Rusland belooft te zullen opvatten, of in ieder geval den schijn aanneemt te zullen opvatten, vóór te zijn. In denzelfden geest schrijft... „de Temps“! En de Russische afdeeling van de Londensche Kamer van Koophandel publiceert eene motie waarin de regeeringsvoorstellen onbevredigend en ontoereikend worden genoemd. Het moet volgens haar eene definitieve overeenkomst betreffende de hervatting der handelsbetrekkingen met Rusland worden. En er zijn meer voorbeelden van deze kapitalistische naijver.

Het zal den lezer thans wel duidelijk zijn geworden waarom wij in den aanvang zeiden, dat bij onze actie tegen contra-revolutionaire interventie in Rusland een direct *eigenbelang*, een *binnenlandsch belang* is gemoeid.

Dit is tot nu toe, bij vrijwel de meeste actie in de verschillende landen, niet genoeg of heelemaal niet, naar voren gebracht.

Dat wat het kapitaal een jaar lang angstvallig heeft verzwegen, n.m. dat het Rusland niet kan missen, wil het ten minste zelf be-

hoorlijk functionneeren, gaat het thans schoorvoetend bekennen. Een bewijs, dat het de grond onder z'n voeten voelt wijken.

Toen wij in de maand Augustus van het vorige jaar, in een reeks artikelen in „de Tribune”, het „Wisselkoersen- en credieten-probleem behandelden en daarbij den nadruk legden op de overheerschende beteekenis van dat vraagstuk in de toekomst, gaven wij ons ook alle moeite om uit te leggen: „dat ieder plan voor de (kapitalistische) economische weder opbouw van Europa, onvermijdelijk *Rusland* daarin zou moeten betrekken”. „Zonder dat is, welk plan dan ook, een onding”, schreven wij.

Wij zijn thans zoo ver, dat de juistheid van deze, trouwens voor de hand liggende meening al meer en meer openlijk wordt erkend. Het eerst was dit het geval op het Congres in Londen, in December, van de „Fight the Famine Council”, waar Sir George Paish een rol van beteekenis speelde. Daar is een motie aangenomen waarin Vrede met Rusland een der voorwaarden voor het herstel van het economisch zieke Europa werd genoemd.

En John Maynard Keynes, die in zijn nu reeds „beroemd” boek het Versailles-maaksel zoo onbarmhartig kritiseert spreekt hetzelfde uit.

Ook Roberts, de Engelsche food-controller, deed het verleden week; om van Engelsche bladen, als „Manchester Guardian” en „Daily News”, en andere, maar niet te spreken.

De toestand is thans zoo, dat, hoe paradoxaal het ook moge klinken, het kapitalisme meer voor vrede met Rusland doet, of deze in ieder geval aanbeveelt, dan bijv. de kopstukken der 2e Internationale en de proletariaten achter hen, die zij met lamheid hebben geslagen.

Het is hier dat wij de gelegenheid hebben, om onze lezers attent te maken op de verbinding, die blijkt te bestaan tusschen het punt dat ons thans bezighoudt (de actie tegen de interventie) en onze houding jegens de linkervleugel van de partijen der 2e Internationale.

Onze actie tegen contra-revolutionaire interventie in Rusland moet meer dan ooit te voren gericht zijn op de opheffing van de blokkade en in de landen, die zoogenaamd *niet* blokkeeren: op *herstel van den handel* (beter: warenuitwisseling, warenverkeer) met Rusland. Den nadruk moet dan in de eerste plaats gelegd worden, niet op het „onrecht”, zooals vroeger, maar op het „economisch herstel” op de afwending van de zoogen. „economische ineerstorting” of „chaos” van Europa. Wij moeten ons refereeren aan de steeds veelvuldiger oordeelvellingen van 1e klasse kapitalistische deskundigen en zoodoende de bourgeoisie verdeelen en de een tegen den ander uit-

spelen en laten zien dat het kapitaal minder dan ooit leider, maar werktuig is. En wel van de reactie, ook economisch.

Bovendien stelt dit optreden onzerzijds ons in staat, de jammerlijkheid van de zogenaamde „opbouwende” politiek van de „wijzen” der 2e Internationale te demonstreeren, wier contra-revolutionaire instincten hen, op Marxistische gronden nota bene, van stonde af aan tot doodsvijanden van Sovjet-Rusland maakten en wier minderwaardigheid als leiders van het proletariaat, reeds gebleken door hunne houding in Aug. 1914 en daarna tijdens en ten opzichte van den oorlog, ook nu weer — ten tweeden male — zóó duidelijk blijkt, dat zelfs de door hen misleide *volgelingen* van schaamte vervuld raken.

We zeggen „blijkt” en „van schaamte vervuld raken”. Dat dit gebeuren zal, hebben wij in onzen macht.

Of de linkervleugel van de socialistische partijen hunne leiders zullen verlaten en zich bij ons zullen aansluiten, hangt voor een zeer beduidend deel af van ons optreden in bovengenoemden trant, in de campagne voor *Vrede met Rusland en Herstel van het warenverkeer*.

Om al deze redenen moeten wij onze krachten concentreeren op de actie tegen interventie en er altijd en terstond van maken een campagne voor *Vrede met Rusland en herstel van den warenruil met Rusland*.

Het blijkt nu dat *deze* het „hart” moet uitmaken van een groot deel van allen strijd, die wij gewend zijn te voeren, onverschillig welken naam die draagt. De strijd tegen de duurte, tegen werkeloosheid, *vóór* het herstel van de productie en wereldwarenverkeer, alias het wisselkoersen en credietenprobleem enz., alles draait om de kwestie van *Vrede met Rusland en herstel van den handel met Rusland*.

Men meene niet dat vrede met Rusland en de gevolgen van dien, het kapitalisme zal versterken en de ontwikkeling der wereldrevolutie zal schaden. Ten eerste zal het kapitalisme er niet eerder toe komen dan wanneer het te laat is, d. w. z. wanneer het economische verval zoo diep is doorgedrongen, dat de wanhoopsmaatregel, die het sluiten van vrede met Rusland toch altijd zal beteekenen, geen redding meer insluit.

Dit geldt niet voor alle Staten in gelijke mate. Voor een land als Engeland heeft het bijv. zeker geen onmiddellijke geldigheid. Voor Duitschland echter wel. Als dit land eindelijk noodgedwongen vrede met Sowjet-Rusland sluit, zal het blijken dat agrarische landen er het best aan toe zijn en in zekeren zin de troeven in handen hebben.

In alle geval komt er niet eerder *vrede*, *vóór* het Noskegeweldstelsel, dat ook buiten Duitschland bestaat of bestaan kan, en het

politiek-militair Churchill- en Foch-regime gevallen is. Hetzij door de krachtsinspanning van het proletariaat, hetzij door de afbrokkeling en ten slotte ineenstorting van het zelfvertrouwen der bourgeoisie, tengevolge van de zich verscherpende economische noed.

Maar bovendien zal in het vrije verkeer met wat voor soort van kapitalistische staten dan ook, Sowjet-Rusland, Hoover's voorspelling van het tegendeel ten spijt, de vergelijking glansrijk doorstaan. Alleen al omdat het niet de last der oorlogsschulden, ten getale van vele honderden millicoenen per natie, torst. Bovendien omdat het niet de doodelijke ziekte van den revolutionairen klassenstrijd in het lijf draagt, en omdat van zijn communistisch voorbeeld een onweersaanbare verlokking uitgaat. En ook omdat het ten slotte een krachtig leger heeft van soldaten uit roeping.

De krachtigste geruststelling ligt evenwel in de omstandigheid dat wij nog altyd op goede gronden mogen uitgaan van de meening dat alleen reeds het bestaan op zich zelf van Sowjet-Rusland de ontwikkeling van de wereld-revolutie waarborgt en de bezegeling van het lot van het kapitalisme zal blijken te beteekenen.

Het lot om ten onder te gaan en plaats te maken voor het Communisme!

* * *

Wij hebben in het bovenstaande een enkele maal de uitdrukking: „herstel van den handel met Rusland" gebruikt. Dat is de term, die de *kapitalistische* voorstanders van eene geheele of gedeeltelijke opheffing van de blokkade gebruiken.

Meestal echter hebben wij gesproken van herstel van warenuitswisseling, warenverkeer, warenruil. Wij deden dat met opzet en wel om de volgende redenen.

Dat wat de Engelsche regeering thans voorstelt: herstel van den handel met Rusland door middel van de Russische Coöperaties, is niet wat wij verlangen. Ten eerste al niet omdat het o. i. nog niet anders is dan een nieuw soort van contra-revolutionaire interventie, die onder het mom van het aanbod van een handelsovereenkomst, scheiding en openlijke vijandschap hoopt tot stand te brengen tusschen rijke en arme boeren. Of juist: een poging, die er op uit is om rijke boeren te *maken*, of minstens de begeerte naar rijkdom bij sommigen op te wekken, door de boeren-met-graan aan het verstand te brengen dat zij rijk kunnen worden door het Sowjet-apparaat van den genationaliseerden handel met het buitenland op zijde te schuiven en als 't ware persoonlijk op het Engelsche kapitalistische aanbod in te gaan.

Maar ook nog om een andere reden. Herstel van den *handel* is

wel het minst geschikte middel om eene algemeene Europeesche economische ineenstorting of chaos af te wenden en den wederopbouw tot stand te brengen.

Handel wil altijd zeggen: duur verkoopen en dus ook duur koopen en dus weinig koopen, want als het West- en Centraal-Europeesche kapitalisme duur is, is ook de Russische regeering, die den handel met het buitenland in handen heeft, duur.

Het komt er echter op aan, veel terug te krijgen. Maar den moeten wij ook veel zenden. Hiervoor is de hulp van het proletariaat onmisbaar. Op enkele uitzonderingen na, beschikt het Europeesche kapitalisme over nagenoeg geen voorraden.

Niet de oude winstbegeerte, de winstwellust, van het beruchte ondernemerdom, van die kleine groep van O.-W. parasieten kan hier de bezielende gedachte, het uitgangspunt zijn, voor den economischen wederopbouw van Europa, maar de eischen, die de behoeften-bevrediging van het Europeesche proletariaat stelt.

Geen kapitalistische handel dus, maar de gesocialiseerde warenruil van volk tot volk. Dan pas zal er veel en hard gewerkt worden en „goedkoop geproduceerd”, omdat de vruchten van dien noesten arbeid niet aan het ont-menschte kapitalisme ten goede komt maar aan de arbeiders zelf.

In dien zin is dus onze eisch van herstel van den warenruil met Sowjet-Rusland pas te verwezenlijken na den val van het kapitalisme.

Amsterdam, 2 Februari 1920.